

**Звіт про громадське обговорення
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до
переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»
(далі – проект постанови)**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство охорони здоров'я України.

2. Зміст питання або назва проекту акта, що виносилися на обговорення:

Проект постанови розроблений на виконання Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори».

Згідно із статтею 2 Закону України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори з урахуванням доцільності їх використання у медичній практиці та залежно від ступеня їх небезпечності для здоров'я людини і застосовуваних заходів контролю за їх обігом включаються до відповідно пронумерованих списків таблиць Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 року № 770 (далі – Перелік).

Згідно з інформацією, опублікованою на офіційному вебсайті Управління ООН з наркотиків та злочинності, «нова психоактивна речовина» – це речовина – предмет зловживання, як у чистій формі, так і у вигляді препарату, яка не контролюється Єдиною конвенцією ООН про наркотичні засоби 1961 року або Конвенцією ООН про психотропні речовини 1971 року, але яка може становити «загрозу для громадського здоров'я».

Рамкове рішення Ради 2004/757/JHA від 25 жовтня 2004 року, що встановлює мінімальні положення щодо складових частин кримінальних діянь та покарань у сфері незаконного обігу наркотиків також дає визначення «нової психоактивної речовини», що означає речовину в чистому вигляді або в препараті, яка не охоплюється Єдиною конвенцією ООН про наркотичні засоби 1961 або Конвенцією ООН про психотропні речовини 1971 року, але може становити ризики для здоров'я або соціальні ризики, подібні до тих, що створюються речовинами, що охоплюються цими єдиними конвенціями щодо наркотиків та містить процедуру включення «нових психоактивних речовин» до визначення «наркотичного засобу» та містить окремий додаток речовин, віднесених до «нових психоактивних речовин».

У рамках системи раннього оповіщення Управління ООН з наркотиків і злочинності «нові психоактивні речовини» класифікуються на основі подібності хімічної структури (класифікація структурних груп) та фармакологічного ефекту, який вони чинять на центральну нервову систему (класифікація груп ефектів).

Основними структурними групами «нових психоактивних речовин» є аміноіндани, бензодіазепіни, аналоги фентанілу, лізергаміди, нітазени, речовини фенциклідинового типу, фенетиламіни, фенідати, фенметразини, піперазини, речовини рослинного походження, синтетичні канабіноїди, синтетичні катинони, триптаміни та інші речовини.

Більше того, Управління ООН з наркотиків та злочинності визначило класифікацію груп ефектів для обговорення синтетичних «нових психоактивних речовин» у межах шести груп на основі характеристик, пов'язаних з їхньою хімічною структурою та передбачуваними психофармакологічними ефектами: синтетичні агоністи канабіноїдних рецепторів, класичні галюциногени, стимулятори, агоністи опіїдних рецепторів, седативні/снодійні засоби та дисоціативні засоби.

Відповідно до пункту 1 постанови Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 року № 4 при розгляді справ про злочини, предметом яких є наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги, обладнання, призначене для виготовлення цих засобів, речовин, їх аналогів, або прекурсори (статті 305-320 Кримінального кодексу України), суди мають керуватися законами України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» та «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними», Переліком наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, який затверджується та змінюється Кабінетом Міністрів України за поданням МОЗ України, а також Таблицями невеликих, великих, та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться в незаконному обігу, що затверджуються спеціально уповноваженим органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я.

Оскільки для встановлення виду, назви і властивостей наркотичного засобу, психотропної речовини, аналога такого засобу, речовини або прекурсора, їх походження, способу виготовлення чи переробки, а також належності наркотиковмісних рослин необхідні спеціальні знання, у справах даної категорії обов'язково має бути висновок експерта з цих питань.

Проект постанови пропонує додати до приміток Списку № 1 Особливо небезпечних наркотичних засобів, обіг яких заборонено та Списку № 2 Особливо небезпечних психотропних речовин, обіг яких заборонено Таблиці І Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 року № 770, цілі «похідні ряду», що дозволить автоматично встановити заходи державного контролю за речовинами, що належать до структурних груп: похідних ряду 2-фенетиламіну, ряду катинону, ряду синтетичних канабіноїдів, ряду фентанілу, ряду триптаміну, ряду нітазену, віднесених до зазначених рядів відповідно до критеріїв, наведених у додатку до Переліку, та дозволить, при проведенні судово-експертної діяльності, визначати чи належить нова виявлена речовина до забороненого структурного ряду.

Відповідно до вимог Конвенції ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року держава-учасник у разі необхідності переглядає та приймає рішення стосовно доцільності посилення заходів контролю за підконтрольними речовинами шляхом включення до Переліку їх нових видів або виключення з Переліку речовин, стосовно яких не фіксуються зловживання або використання для виробництва наркотичних засобів і психотропних речовин.

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні:

Проект постанови було розроблено та опубліковано 10 червня 2026 року на офіційному веб-сайті Міністерства охорони здоров'я України

<https://moz.gov.ua/uk/proyekt-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrayini-pro-ynesennya-zmin-do-pereliku-narkotichnih-zasobiv-psihotropnih-rechovin-i-prekursoriv-2>

Зауваження та пропозиції до проекту постанови від громадськості приймалися у письмовому або електронному вигляді до 10 липня 2026 року до Міністерства охорони здоров'я України на адресу: м. Київ, 01601, вул. Грушевського 7, e-mail: moz@moz.gov.ua

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства охорони здоров'я України за результатами обговорення.

Інформацію про пропозиції, що надійшли до Міністерства охорони здоров'я України у ході громадського обговорення та результати їхнього опрацювання наведено у таблиці.

№	Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні, суть пропозиції	Результати розгляду пропозиції	Причини врахування/неврахування
1.	Громадська спілка «Спілка українських підприємців»	10 червня 2026 року на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України для громадського обговорення було оприлюднено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів» (далі – Проект постанови). Відповідно до пояснювальної записки, Проект постанови пропонує додати до приміток Списку № 1	Не враховано. Метою проекту постанови є виконання Україною міжнародних зобов'язань проти незаконного обігу підконтрольних речовин. Доповнення проекту постанови положенням, запропонованим громадською спілкою «Спілка українських підприємців», призведе до зміни мети розробки та

	Особливо небезпечних наркотичних засобів, обіг яких заборонено та Списку № 2 Особливо небезпечних психотропних речовин, обіг яких заборонено Таблиці І Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 року № 770 (далі – Перелік), цілі «похідні ряду», що дозволить автоматично встановити заходи державного контролю за речовинами, що належать до структурних груп: похідних ряду 2-фенетиламіну, ряду катинону, ряду синтетичних канабіноїдів, ряду фентанілу, ряду триптамін, ряду нітазену, віднесених до зазначених рядів відповідно до критеріїв, наведених у додатку до Переліку, та дозволить, при проведенні судово-експертної діяльності, визначати чи належить нова виявлена речовина до забороненого структурного ряду. Проте, оприлюднений Проект постанови жодним чином не враховує пропозицій бізнесу в частині виведення з-під заходів контролю нехарчової продукції з низьким вмістом піпероналю. Звертаємо увагу, що з листопада 2024 року Спілка неодноразово надавала Міністерству охорони здоров'я України пропозиції щодо врегулювання проблемних питань, з яким стикається бізнес під час митного оформлення товарів, які містять піперональ. Йдеться про випадки, коли митні органи ініціюють лабораторні дослідження імпортованої продукції, за результатами яких в паспортах безпеки парфумерних запашників виявляється вміст незначної концентрації геліотропіну (піпероналю), який є прекурсором та відносно широко використовується в харчових ароматизаторах та парфумованих запашниках.	прийняття даного проекту постанови. Слід зазначити, що питання обігу піпероналю у складі нехарчової продукції та речовин, що містять понад 10 відсотків такого прекурсору, неодноразово розглядалось у редакції інших проектів постанов розроблених МОЗ, як за ініціативи громадських організацій так і суб'єктів господарювання. Враховання запропонованих пропозицій громадської спілки «Спілка українських підприємців» призведе до уповільнення процесу забезпечення посилення державного контролю за обігом засобів та речовин у зв'язку з їх особливою небезпечністю для життя і здоров'я людей та реалізації самої мети розробки та прийняття даного проекту постанови. Питання обігу піпероналю у складі нехарчової продукції та речовин буде розглянуто в рамках окремого проекту постанови Уряду.
--	--	---

		Державна митна служба України трактує наявність піпероналю в складі нехарчової продукції як підставу для застосування контролю відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 року № 770 «Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів». Це означає, що імпортер має завчасно (до здійснення розмитнення) отримувати спеціальний дозвіл (ліцензію) від Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками (надалі – Держлікслужба). Проте, на практиці Держлікслужба не видає таких дозволів для вищезгаданої продукції з низьким вмістом піпероналю, що фактично блокує імпорт цієї продукції та створює серйозні перешкоди для бізнесу. Варто зазначити, що відповідно до змін, внесених постановою Кабінету Міністрів України від 5 лютого 2026 р. № 146, обіг піпероналю, який природньо міститься у складі харчових продуктів, у харчових ароматизаторах і харчових добавках, не підпадає під дію обмежень та заходів контролю, встановлених для прекурсорів (примітка до списку № 2 таблиці IV Переліку). Проте, зняття контролю піпероналю тільки для харчових продуктів, харчових добавок та харчових ароматизаторів не вирішило питання нехарчових ароматизаторів, які мають широку сферу застосування в парфумерії, косметичці, побутовій хімії, товарах для ароматизації або дезодорування повітря. У зв'язку з цим, просимо за результатами громадського обговорення врахувати відповідні зміни у Проєкті постанови, а саме: примітку до списку № 2 таблиці IV Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету	
--	--	--	--

		Міністрів України від 06.05.2000 № 770, доповнити абзацом такого змісту: «Обіг піпероналю у складі нехарчової продукції та речовин, що містять понад 10 відсотків такого прекурсору, підпадає під дію обмежень та заходів контролю, встановлених для прекурсорів». Врахування запропонованих змін дозволить усунути надмірні перешкоди для імпорту нехарчової продукції з низьким вмістом піпероналю та забезпечить належні умови для стабільної діяльності компаній у сфері косметичної, парфумерної та побутової продукції.	
--	--	---	--

**В.о. директора Департаменту
громадського здоров'я**

Ігор ПОВОРОЗНИК